

Manel
Puig
Palmer

Des de Cal Recader

mapuig2005@hotmail.com

EXILI

Aquest és el penúltim escrit que dedico a alguns dels episodis locals que succeïren a la Guerra Civil més personal, aquella que he pogut llegir, aquella que he pogut escoltar d'algun dels seus protagonistes. Des de la meua perspectiva, dir-vos que he estat afortunat de poder haver entrevistat castellanins i castellanines que visqueren aquella guerra. Aquesta que llegireu és una situació fictícia, estic segur però que molt propera al que succeí en els darrers dies d'exili en un dels carrers de Castelló d'Empúries, de pas cap a la frontera francesa.

Imagineu-vos un seguit de forasters, just a mitja alçada del carrer Panissars, direcció a Vilanova de la Muga. Exhaust i ranquejant d'una de les potes del davant, un pobre matxo estira un carro amb més pes del que pot suportar. Sobre la carreta s'hi amunteguen dos matalassos enrotllats, mantes, farcells de roba, maletes, caixes, cabassos, saques, també hi sobresurten els respallers de dues cadires i una vella ràdio. Pel parlar de la família que custodia aquell contingent sembla que provenen d'Andalusia. Asseguts a la part del darrera amb les cames penjant una noia jove fa cantar el que podria ser el seu germà, que agafa aixafant-lo sobre el pit un cadell de gos com si fos un nino. Davant, en un petit espai per a dos, n'hi van tres, els pares l'avia. Fan mala cara, bruts, esgotats, tenen gana. Una situació terrible, però gens estranya de veure en aquelles dates. Si aixequem la mirada darrere d'aquella carreta hi podem observar més persones caminat, fan mal aspecte, empolegats, esperrucats, una situació penosa. Al fons de tot, mal vestit, veig un pobre nen d'uns deu anys estirant un vell xai lligat com si fos un gos. Només sonaven els passos ferrats del matxo i les cançons de la nena, la resta de carrer l'omplia el silenci.

Precisament des del silenci de cadascú, n'estic convençut que a aquells individus passants i anònims per als veïns de Castelló els sorgiren algunes preguntes: algú recordarà el nostre nom? Qui vam ser? Per què vàrem lluitar? Tanco aquest escrit deixant un record per a tots aquells que mai més tornaren a casa. Si avui poguessin escoltar-me els diria que no tot el perquè van lluitar i el que van fer s'ho ha emportat l'oblit. Sempre en algun lloc hi quedarà algú que els recordarà!